

Vergaderjaar 2009–2010

32 123 XIV

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2010

Nr. 142

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 26 januari 2010

De vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹, heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over de motie-Atsma c.s. van 3 december 2009 inzake een nieuwe wijze van perceelsregistratie (Kamerstuk 32 123 XIV, nr. 87). De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 25 januari 2010. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Atsma

De griffier van de commissie,
Dortmans

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), ondervoorzitter, Schreijer-Pierik (CDA), Atsma (CDA), voorzitter, Poppe (SP), Waalkens (PvdA), Sniijder-Hazelhoff (VVD), Van der Ham (D66), Jager (CDA), Koopmans (CDA), Ormel (CDA), Van Velzen (SP), Samsom (PvdA), Van Dijken (PvdA), Dibi (GL), Cramer (CU), Koppejan (CDA), Graus (PVV), Zijlstra (VVD), Neppérus (VVD), Jacobi (PvdA), Jansen (SP), Thieme (PvdD), Polderman (SP), Elias (VVD) en Linhard (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Mastwijk (CDA), Ten Hoopen (CDA), Luijben (SP), Tang (PvdA), Harbers (VVD), Koşer Kaya (D66), Bilder (CDA), Pieper (CDA), Biskop (CDA), Van Leeuwen (SP), Eijssink (PvdA), Depla (PvdA), Vendrik (GL), Ortega-Martijn (CU), Schermers (CDA), Brinkman (PVV), Ten Broeke (VVD), Vacature (VVD), Blom (PvdA), Kant (SP), Ouwehand (PvdD), Lempens (SP), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD) en Van Dam (PvdA).

1

Kan de minister aangeven wanneer de vertrouwelijke informatie openbaar kan en zal worden gemaakt?

De Europese Commissie heeft aangegeven dat correspondentie met de lidstaten in het kader van de goedkeuring van de rekeningen ten algemene niet openbaar wordt gemaakt zo lang de procedure nog niet formeel is afgesloten. Ik kan u geen indicatie geven wanneer dat zal zijn en zal dan overigens opnieuw toestemming aan de Europese Commissie moeten vragen omdat deze voor dat geval niet op voorhand is gegeven.

2

Is er door de EU eerder een melding gemaakt dat de oppervlaktecontroles niet goed waren?

Ja, naar aanleiding van een audit in oktober 2007 heeft de Europese Commissie twijfels geuit over de juistheid van de in het register geregistreerde perceelsoppervlaktes. Zie verder antwoord vraag 17.

3

Op basis van welke uitgangspunten/EU-afspraken moeten daar nu wijzigingen in plaatsvinden?

Uitgangspunt voor alle wijzigingen zijn de technische specificaties van het Gemeenschappelijke Onderzoekscentrum van de Europese Commissie (JRC) en de geldende Europese verordeningen. Daarnaast is met de EC afgesproken dat de wijzigingen zo snel mogelijk doorgevoerd worden.

4 en 18

Wat zijn de eisen van de EU t.a.v. de wijzigingen? Heeft dit ook gevolgen voor de mestplaatsingsruimte? En welke gevolgen heeft dit voor de uitbetaling van de toeslagrechten? Heeft de nieuwe perceelsregistratie effecten voor de mestplaatsingsruimte?

Voor de eisen verwijs ik u naar het antwoord op vraag 3.

De gevolgen voor de mestplaatsingsruimte zijn beperkt en gelden vanaf 2010.

In de voorlichting over de mestregelgeving en ook in de toelichting op de GDI-opgave (Gecombineerde Data Inwinning) is steeds aangegeven dat voor de mestplaatsingsruimte uitgegaan dient te worden van de betaalde oppervlakte en dat landschapselementen niet meegenomen mogen worden bij het bepalen van de mestplaatsingsruimte.

De opgave van de agrariër in het voorgaande jaar is daarom bepalend voor het effect van de nieuwe perceelsregistratie op de mestplaatsingsruimte. Indien de landschapselementen bij zijn eerdere opgave niet zijn meegenomen voor het bepalen van de ruimte, heeft de nieuwe registratie geen effect op de mestplaatsingsruimte.

De nieuwe perceelsregistratie kan betekenen dat een landbouwer met zijn huidige percelen niet meer zijn toeslagrechten volledig kan benutten. Voor 2010 beschikken de landbouwers voorafgaand aan de opgave over de geactualiseerde perceelsgegevens. Zij kunnen daar met hun opgave rekening mee houden, en zo nodig voorzieningen treffen, zoals het verwerven van grond of het verkopen van toeslagrechten en daarmee financieel nadeel voorkomen.

5

Wanneer een agrariër het niet eens is met de veranderingen in de perceelsregistratie moet hij dit aantonen, maar wie gaat die kosten betalen? Worden fouten gemaakt door Dienst Regelingen (DR) door DR zelf vergoed? Zijn de veranderingen getoetst aan de EU eisen?

De agrariër hoeft voor het doorgeven van wijzigingen of correcties geen extra kosten te maken. Het volstaat om – bij voorkeur – de wijziging via internet door te geven of telefonisch. Alle ingediende wijzigingen zullen op basis van EU-eisen en luchtfoto's 2009 getoetst worden. Dienst Regelingen voert een optimalisatieproces door voor het perceelsregister. De veranderingen zijn getoetst aan de Europese eisen.

6

Hoe en op basis van welk systeem van perceelsregistratie voeren andere EU-lidstaten de perceelsregistratie uit?

Hier dient een onderscheid gemaakt te worden tussen techniek en inhoud. In totaal zijn er bijna 80 verschillende systemen voor perceelsregistratie in de EU. Elke lidstaat heeft zijn eigen systeem gebouwd. In sommige lidstaten zijn meerdere systemen, zoals in Duitsland waar alle deelstaten hun eigen systeem hebben. Met systeem wordt hier de technische invulling (software) bedoeld. Daarnaast zijn er inhoudelijke uitgangspunten. Voor elke lidstaat gelden dezelfde eisen voor wat betreft nauwkeurigheid en actualiteit. Deze basis is voor elke lidstaat gelijk (vastgelegd in de verordeningen en technische specificaties).

7 en 8

Klopt het dat het in Ierland sinds kort is toegestaan om sloten, greppels en hagen, mits deze goed worden onderhouden mee te nemen in de definitie van landbouwgrond? En dat de Ierse regering dit mogelijk heeft gemaakt naar aanleiding van de Health Check, de tussentijdse evaluatie van het Europese landbouwbeleid? Zo ja, waarom kan niet hetzelfde gelden voor Nederland?

Waarom kunnen er in Ierland voor grond met landschapselementen zoals sloten, greppels en hagen wel bedrijfstoelagen worden betaald?

Nee, sloten vallen in Ierland niet onder de definitie van landbouwgrond. Ierland heeft voor greppels en hagen beheerseisen gesteld ten behoeve van de Goede Landbouw en Milieu Conditie (GLMC), zodat deze tot de perceelsoppervlakte kunnen worden gerekend.

Het betreft een nationale inzet van de Ierse regering. Voor de Nederlandse situatie geldt niet per definitie hetzelfde. Ik onderzoek momenteel de Ierse inzet om na te gaan wat er op dit punt juridisch mogelijk is, ook met het oog op de Nederlandse situatie.

9 en 10

Hoe staat het antwoord op de motie nr. 87 van het lid Atsma c.s., waarin wordt aangegeven dat de aangepaste perceelsregistratie kan leiden tot minder of meer uitbetaling van het aantal toegekende toeslagrechten, in verhouding tot het gestelde in het dictum van de eerder genoemde motie? Zijn de financiële gevolgen van de aanpassing van het perceelsregister voor eerdere en volgende jaren dan BTR2009/ SAN 2009 wel voor rekening van de ondernemers?

Zoals reeds eerder in brieven is aangegeven, is mijn inzet in het overleg met de Europese Commissie erop gericht dat de aanpassing van de perceelsregistratie geen financieel nadeel voor de landbouwer oplevert in relatie tot de betalingen op toeslagrechten en vergoedingen landschaps-

beheer 2009. Zowel voor de lopende uitbetalingen op de toeslagrechten als voor de vergoedingen landschapsbeheer 2009 geldt dat ik de financiële gevolgen die de aanpassing van de perceelsregistratie met zich kan brengen voor betalingen 2009 niet voor rekening van de landbouwer wil laten komen. Wel zal onderzocht worden of er geen sprake is van een evident onjuiste opgave. In gevallen waar sprake is van een evidente onjuiste opgave kan dit, evenals in voorgaande jaren, wel consequenties hebben voor de ondernemer.

11

Aangegeven wordt dat de minister in het overleg met de Europese Commissie ten volle inzet om de financiële gevolgen voor BTR 2009 en SAN 2009 niet ten laste te laten komen voor de ondernemers, maar kan dit volgens de EU regelgeving (bv verordening 1122/2009 en 73/2009)?

Uiteraard maakt dit punt mede voorwerp uit van mijn overleg met de Commissie. Niettegenstaande de eigen verantwoordelijkheid die landbouwers hebben voor het doen van een juiste perceelsopgave in het kader van de zogenoemde verzamelaanvraag, ben ik van oordeel dat de omstandigheden in 2009 rechtvaardigen dat ten algemene de landbouwers niet met kortingen of uitsluitingen worden geconfronteerd, behoudens die gevallen waarin sprake is van evident onjuiste opgaven. Dergelijke opgaven zouden ook buiten het feit van de herziening van het perceelsregister bij administratieve of fysieke controles aanleiding kunnen geven tot correcties op de opgegeven oppervlaktes.

12

Kan herziening van het perceelsregister ook worden gezien als overheidsinterventie als bedoeld in de EU verordening over de toeslagrechten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom wel?

Nee, omdat de herziening van het perceelregister in Nederland niet vanwege een herstructureringsmaatregel plaatsvindt, waar «overheidsinterventie» in de Europese verordening op doelt.

13 en 17

Op welke wijze heeft Nederland de nadere regels met betrekking tot het systeem voor de identificatie van de percelen landbouwgrond dat de lidstaten overeenkomstig artikel 17 van Verordening (EG) nr. 73/2009 moeten toepassen, ingevuld? Welk systeem hanteert Nederland en waarom?

En passen de gegevens zoals het Kadaster in bezit heeft in deze definitie zoals gesteld in het artikel 17 van Verordening (EG) nr. 73/2009, en heeft een (interne) check plaatsgevonden op het gehanteerde systeem? Waarom is er in Nederland gekozen voor het systeem dat we nu gebruiken en dat reeds langer onder kritiek van de Europese Commissie stond?

Aanvankelijk is ervoor gekozen om het basisregister topografie als basis te nemen voor het uitvoeren van perceelscontroles. De reden hiervoor was dat het basisregister topografie een landsdekkend bestand betreft en een actualisatiecyclus kent van 25% per jaar. In voorgaande jaren is het bestand en systeem dat gebruikt wordt regelmatig gecontroleerd door de Europese Commissie. Tot 2007 zijn geen grote tekortkomingen geconstateerd. In de afgelopen jaren zijn de mogelijkheden voor een grotere nauwkeurigheid groter geworden. Tijdens de laatste audits van de Europese Commissie is de kwaliteit van het perceelsregister prominenter op de agenda komen te staan. Dit heeft inmiddels ook geleid tot nieuwe Europese regelgeving die betrekking heeft op de kwaliteit van het perceelsregister. Hiermee is voor het eerst duidelijk geworden wat de Europese

Commissie verwacht van de lidstaat met betrekking tot de kwaliteit van het perceelsregister en welke grenswaarden daarbij gehanteerd moeten worden.

Voorafgaand aan het zelf maken van een nieuwe referentielaaag is door mij onderzocht in hoeverre binnen de overheid gegevens beschikbaar zijn die geschikt zijn voor het uitvoeren van perceelscontroles die voldoen aan de Europese eisen. Uit dit onderzoek is gebleken dat deze informatie niet voorhanden is en ook op korte termijn door aanpassing van bestaande registers niet verkregen kan worden. Dit geldt ook voor het basisregister topografie en de kadastrale gegevens.

Om toch te kunnen voldoen aan Europese eisen heb ik ervoor gekozen om op basis van recente luchtfoto's het buitengebied te karteren. Het uitgangspunt voor de aanpassing is de Europese regelgeving ten aanzien van het perceelsregister met als belangrijkste criterium dat alleen de beteelbare oppervlakte voor grondgebonden subsidie in het kader van landbouwsubsidies in aanmerking komt. Voor de nieuwe referentielaaag geldt dat de Europese Commissie achteraf zal controleren of deze ook voldoet. De keuzes die Nederland heeft gemaakt, voldoen aan de Europese eisen.

14

Klopt het dat de herziening van het perceelsregister niet is uitgevoerd door cartografen van DR of het kadaster? Zo ja, door wie is de herziening gedaan?

De herziening van het bronbestand dat gebruikt wordt voor het uitvoeren van perceelscontroles is uitgevoerd door de topografische dienst van het Kadaster.

15

Welke gevolgen heeft de herziening van het perceelsregister voor derogatie bedrijven, bijvoorbeeld wat te doen met de eis dat het bemestingsplan voor 1 februari 2010 ingediend dient te zijn? En wat heeft de aanpassing voor gevolg op de eerdere jaren waarvoor bedrijven derogatie hebben aangevraagd?

Vanaf 2010 zal het aangepaste perceelsregister gebruikt worden. De aanpassingen hebben geen gevolgen op de eerdere jaren waarvoor derogatie is aangevraagd.

Voor het opmaken van het bemestingsplan heb ik dit jaar een maand uitstel verleend in verband met de winterse weersomstandigheden en de problemen die hierdoor ontstonden bij de verplichte grondbemonstering. Uiterlijk 1 maart 2010 moet het bemestingsplan zijn opgesteld.

16

Kan de minister uiteenzetten hoe de systemen in andere landen functioneren en of ze ook de toets der kritiek van de Europese Commissie doorstaan?

Daar heb ik slechts beperkt informatie over. Zolang de procedures in het kader van de goedkeuring van de rekeningen lopen, geven de Europese Commissie noch de betrokken lidstaten hierover informatie. Mij is echter bekend dat ook systemen in andere lidstaten door de Europese Commissie kritisch zijn beoordeeld. In enkele gevallen heeft dit al geleid tot forse financiële correcties in het kader van de goedkeuring van de rekeningen.

19

Welke gevolgen heeft de nieuwe situatie voor de in het verleden uitgekende toeslagrechten?

De nieuwe situatie heeft geen gevolgen voor de in het verleden toegekende toeslagrechten.

20

Waarom worden sloten, slootkanten, plassen niet in het perceelregistratiesysteem opgenomen, terwijl deze van essentieel belang zijn voor effectief weidevogelbeheer?

Naar aanleiding van opmerkingen van de Europese Commissie geef ik prioriteit aan de registratie van de subsidiabele oppervlakte van percelen. Hoewel van belang, behoren sloten, slootkanten en plassen niet tot de subsidiabele oppervlakte in het kader van de agromilieumaatregelen.

21

Hoe hoog is de huidige gemiddelde geconstateerde afwijking bij de huidige perceelsregistratie?

Na actualisatie van het perceelsregister komt de gemiddelde afwijking uit tussen de – 2,2% en – 2,3% op bedrijfsniveau.

22

Wat zijn de financiële gevolgen van de nieuwe perceelregistratie?

Voor 2009 geldt dat mijn inzet is om de financiële gevolgen niet bij de landbouwers neer leggen. Voor 2010 beschikken de landbouwers voorafgaand aan de opgave over de geactualiseerde perceelsgegevens en kunnen zij daar met hun opgave rekening mee houden.

23

Hoe ver is de minister LNV met de opschoning van de perceelregistratiegegevens?

Op 18 januari was circa 98% van de gewaspercelen aangepast.